अ.क्र	योजनेचे नाव
(१)	आदिवासी मुलां / मुलींकरिता शासकीय वसतीगृहे
(२)	पंडित दीनदयाल उपाध्याय स्वयंम योजना
(३)	शासकीय आश्रमशाळा समूह योजना
(४)	स्वेच्छा संस्थांना आश्रमशाळा चालविण्यास अर्थसहाय्य
(५)	शासकीय आश्रमशाळेत कनिष्ठ महाविद्यालय सुरु करणे
(६)	अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शहरातील इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये शिक्षण देणे.
(७)	अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शालांत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती (भारत सरकार शिष्यवृत्ती) योजना
(८)	राज्यातील शासनमान्यता प्राप्त खाजगी विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित संस्थांमधील व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये प्रवेश घेणा-या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्याच्या शैक्षणिक शुल्कांच्या प्रतिपूर्तीबाबत
(९)	व्यावसायिक पाठ्यक्रमात शिकणा-या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता देणे
(१०)	महाराष्ट्र ट्रायबल पब्लिक स्कूल सोसायटी एकलव्य मॉडेल निवासी शाळा योजना
(११)	सुवर्ण महोत्सवी आदिवासी पूर्व माध्यमिक शिष्यवृत्ती योजना
(१२)	अनुसूचित जमातीच्या मुलां-मुलींना परदेशात शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती देणे.
(१३)	केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प (न्युक्लिअस बजेट)
(१४)	मोटार वाहनचालक प्रशिक्षण केंद्र योजना
(१५)	सैन्य व पोलीस भरतीपुर्व प्रशिक्षण योजना
(१६)	आदिवासी क्षेत्रात उल्लेखनीय काम करणा-या सामाजिक कार्यकर्त्यांना संस्थांना आदिवासी सेवक/ सेवा संस्था पुरस्कार.
(१७)	राज्यातील आदिवासी क्षेत्रामध्ये कन्यादान योजना राबविणे
(१८)	भूमिहीन दारिद्रय रेषेखालील आदिवासीचे सबळीकरण व स्वाभिमान योजना
(१९)	ठक्कर बाप्पा आदिवासी वस्ती सुधारणा कार्यक्रम
(२०)	भारतरत्न डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम अमृत आहार योजना
(२१)	अनुसूचित क्षेत्रातील पंचायत विस्तार (PESA)
(२२)	राणीदुर्गावती महिला सक्षमीकरण योजना
(२३)	अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांसाठी सेवायोजन नोंदणी
(२४)	अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वन निवासी (वनहक्क मान्यता) अधिनियम, २००६

जोडपत्र - ०१

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या सेवानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमूना

१. आदिवासी मुलां / मुलींकरिता शासकीय वसतीगृहे

<table>
<tr><th>अ.क्र.</th><th>मुद्दा</th><th>तपशील</th></tr>
<tr><td>०१</td><td>सेवेचा संक्षिप्त तपशिल</td><td>

अनुसूचित जमातीच्या मुलां / मुलींना उच्च शिक्षणाची सोय व्हावी व त्यांची शैक्षणिक उन्नती व्हावी या उद्देशाने सदर योजना सुरु करण्यात आलेली आहे.
आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय दि.०२ जुलै,२०२५ अन्वये शासकीय वसतीगृहांमध्ये देण्यात येणाऱ्या सोई-सुविधांचा दर्जा उत्तम राखण्याच्या अनुषंगाने तसेच वसतीगृहाच्या कामकाजावर देखरेख ठेवण्याच्या अनुषंगाने वसतीगृहा अंतर्गत “जनजाती छात्रावास विकास समिती” स्थापन करण्यात येते.

<table>
<tr><th>अ.क्र</th><th>समिती पदाधिकारी</th><th>पदनाम</th></tr>
<tr><td>१</td><td>पालक प्रतिनिधी मधून निवडलेला एक पालक</td><td>अध्यक्ष</td></tr>
<tr><td>२</td><td>पालक प्रतिनिधीमधून निवडलेला एक पालक</td><td>उपाध्यक्ष</td></tr>
<tr><td>३</td><td>३ पालक प्रतिनिधी</td><td>सदस्य</td></tr>
<tr><td>४</td><td>गृहप्रमुख/गृहपाल</td><td>सदस्य सचिव</td></tr>
<tr><td>५</td><td>३ विद्यार्थी / विद्यार्थीनी</td><td>सदस्य</td></tr>
</table>

शासकीय वसतीगृहात प्रवेश देऊन त्यांना निवास, भोजन, आंथरुण, पांघरुण, पाठ्यपुस्तके, शैक्षणिक व इतर आवश्यक साहित्य मोफत डी.बी.टी. द्वारे पुरविण्यात येते. सदर डी.बी.टी मध्ये शासन निर्णय दि.०४ जुलै,२०२५ अन्वये खालील प्रमाणे वाढ करण्यात आलेली आहे.

<table>
<tr><th>Course Level</th><th>Food Allowance (Monthly)</th><th>Maintenance Allowance (Monthly)</th></tr>
<tr><td>District</td><td>४५००</td><td>१३००</td></tr>
<tr><td>Divisional</td><td>५०००</td><td>१५००</td></tr>
<tr><td>Municipal (group A,B,C)</td><td>५०००</td><td>१५००</td></tr>
<tr><td>Taluka and Rural</td><td>००</td><td>१०००</td></tr>
<tr><td colspan="3">मुलींना अतिरीक्त रु. १५०/- इतके मासिक वाढ करण्यात आली.</td></tr>
<tr><th colspan="2">Course Level</th><th>Stationary Allowance (Yearly)</th></tr>
<tr><td colspan="2">Diploma</td><td>५०००</td></tr>
<tr><td colspan="2">Graduation</td><td>५७००</td></tr>
<tr><td colspan="2">Junior College</td><td>५०००</td></tr>
<tr><td colspan="2">Post-Graduation</td><td>५७००</td></tr>
<tr><td colspan="2">Pre Matric</td><td>४५००</td></tr>
<tr><td colspan="2">Professional Course (Medical + Engineering)</td><td>८०००</td></tr>
<tr><td colspan="2">Professional Course (Other)</td><td>५७००</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>०२</td><td>सेवा पात्रतेचे</td><td>१.विद्यार्थी अनुसूचित जमातीचा असावा.</td></tr>
</table>

	निकष	२.पालकांचे वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रु.२.५० लक्ष अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांकडून विहित नमुन्यातील अर्ज प्राप्त करुन त्यांची छाननी प्रकल्प कार्यालयामार्फत होवून पात्र विद्यार्थ्यांना वसतिगृहात प्रवेश देण्यात येतो. ३. ग्रामीण व तालुकास्तरीय वस्तीगृहामध्ये इ. ८ वी पासून पुढे प्रवेश देण्यात येतो व उर्वरित वस्तीगृहामध्ये इ. ११ वी पुढील विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात येतो.
०३	सेवेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१.शाळा सोडल्याचा दाखला २.ज्या इयत्तेचे उत्तीर्ण झाले गुणपत्रिकेची प्रत ३.दारिद्र्य रेषेखालील असल्यास प्रमाणपत्र. ४.उपविभागीय अधिकारी / तहसिलदार यांनी दिलेले पालकाचे अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र, ५.पालकांचा सक्षम अधिकाऱ्याचा उत्पन्नाचा दाखला. ६.कुटूंबाचे हमीपत्र.
४.	सेवेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	अर्ज नमुना https:// swayam. mahaonline. gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	सेवा मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	**प्रवेश** • विद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी दि. २६ मे ते ३१ मे अखेर पर्यंत अर्ज छाननी व १ जुन ते १० जुन पर्यंत प्रत्यक्षात प्रवेश • कनिष्ठ महाविद्यालयीन (इ. ११ वी) विद्यार्थ्यांसाठी दि.२६ जुन ते ३० जुन अर्ज छाननी व १ ते १० जुलै पर्यंत प्रत्यक्षात प्रवेश. • महाविद्यालयीन (प्रथम वर्ष) विद्यार्थ्यांसाठी २१ जुन ते २५ जुन पर्यंत अर्ज छाननी व २६ जुन ते ३० जुन पर्यंत प्रत्यक्षात प्रवेश • व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी सदर मुदत अभ्यासक्रमाचे निकालावर अवलंबुन राहील.
०८	सेवा मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	गृहप्रमुख / गृहपाल संबंधित आदिवासी मुला- मुलींची वसतीगृह
९.	सेवासंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रकल्प अधिकारी एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प

जोडपत्र - ०२

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा सेवानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	सेवेचे नाव	सेवा मंजुर करण्याची कालमर्यादा दिवसांमध्ये	सेवा मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
१.	**आदिवासी मुलां / मुलींकरिता शासकीय वसतीगृहे**	<u>प्रवेश</u> • विद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी दि. २६ मे ते ३१ मे अखेर पर्यंत अर्ज छाननी व १ जुन ते १० जुन पर्यंत प्रत्यक्षात प्रवेश • कनिष्ठ महाविद्यालयीन (इ. ११ वी) विद्यार्थ्यांसाठी दि.२६ जुन ते ३० जुन अर्ज छाननी व १ ते १० जुलै पर्यंत प्रत्यक्षात प्रवेश. • महाविद्यालयीन (प्रथम वर्ष) विद्यार्थ्यांसाठी २१ जुन ते २५ जुन पर्यंत अर्ज छाननी व २६ जुन ते ३० जुन पर्यंत प्रत्यक्षात प्रवेश • व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी सदर मुदत अभ्यासक्रमाचे निकालावर अवलंबुन राहील.	गृहपाल, संबंधित वस्तीगृह	संबंधित प्रकल्प अधिकारी एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प

जोडपत्र - ०१

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या सेवानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमूना

२. पंडित दीनदयाल उपाध्याय स्वयंम योजना

<table>
<tr><th>अ.क्र.</th><th>मुद्दा</th><th>तपशील</th></tr>
<tr><td>०१</td><td>सेवेचा संक्षिप्त तपशिल</td><td>
➢ सन २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षापासून विभागाच्या कार्यान्वित शासकीय वसतीगृहात प्रवेश न मिळालेल्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाकरीता भोजन, निवास व शैक्षणिक साहित्यासाठी त्यांच्या आधारसंलग्न बँक खात्यामध्ये थेट रक्कम वितरण करण्याबाबत पंडीत दीनदयाल उपाध्याय स्वयंम योजना सुरू करण्यात आलेली आहे.
<table>
<tr><th>अ. क्र.</th><th>खर्चाची बाब</th><th>मुंबई शहर/उपनगर, नवी मुंबई, ठाणे, पुणे, पिंपरी चिंचवड, नागपूर या ठिकाणी उच्च शिक्षण घेणात्या विद्यार्थ्यांसाठी अनुज्ञेय रक्कम</th><th>इतर महसुली विभागीय शहरातील व उर्वरित "क" वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी अनुज्ञेय रक्कम</th><th>इतर जिल्ह्याच्या ठिकाणी उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी अनुज्ञेय रक्कम</th><th>तालुका ठिकाणी उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यासाठी अनुज्ञेय रक्कम</th></tr>
<tr><td>१</td><td>भोजन</td><td>३२,०००</td><td>२८,०००</td><td>२५,०००</td><td>२३,०००</td></tr>
<tr><td>२</td><td>निवास</td><td>२०,०००</td><td>१५,०००</td><td>१२,०००</td><td>१०,०००</td></tr>
<tr><td>३</td><td>निर्वाह</td><td>८,०००</td><td>८,०००</td><td>६,०००</td><td>५,०००</td></tr>
<tr><td colspan="2">एकूण प्रती विद्यार्थी</td><td>६०,०००</td><td>५१,०००</td><td>४३,०००</td><td>३८,०००</td></tr>
</table>
* उपरोक्त रक्कमेव्यतिरिक्त वैद्यकीय व अभियांत्रिकी शाखेतील विद्यार्थ्यांसाठी प्रतिवर्ष रु.५०००/- व अन्य शाखेतील विद्यार्थ्यांना प्रतिवर्ष रु.२,०००/- इतकी रक्कम शैक्षणिक साहित्यासाठी ठोक स्वरुपात देण्यात येते.
</td></tr>
<tr><td>०२</td><td>सेवा पात्रतेचे निकष</td><td>
i. विद्यार्थी अनुसूचित जमातीचा असावा. विद्यार्थ्याने अर्जासोबत जात प्रमाणपत्र सादर करणे बंधनकारक राहील.
ii. विद्यार्थ्याच्या पालकाचे उत्पन्न रु.२.५० लाख पेक्षा जास्त नसावे. तसेच केंद्र शासनामार्फत ज्या ज्या वेळी मॅट्रीकेत्तर शिष्यवृत्तीसाठी उत्पन्न मर्यादेत वाढ होईल, त्यानुसार या योजनेसाठी पालकाची वार्षीक उत्पन्न मर्यादा लागू राहील.
iii. विद्यार्थ्यास आदिवासी विकास विभागाच्या, सामाजिक न्याय विभागाच्या किंवा संबंधित शैक्षणिक संस्थेच्या वसतीगृहामध्ये मोफत प्रवेश मिळालेला नसावा.
iv. विद्यार्थी कोणत्याही प्रकारची नोकरी किंवा व्यवसाय करत नसावा.
v. आदिम जमातीच्या व अनुसूचित जमातीच्या अपंग विद्यार्थ्यांना सदर योजनेचा लाभ प्राथम्याने देय राहील.
</td></tr>
<tr><td>०३</td><td>सेवेसाठी आवश्यक कागदपत्रे</td><td>
१. शाळा सोडल्याचा दाखला
२. ज्या इयत्तेचे उत्तीर्ण झाले गुणपत्रिकेची प्रत
३. दारिद्र्य रेषेखालील असल्यास प्रमाणपत्र.
४. उपविभागीय अधिकारी / तहसिलदार यांनी दिलेले पालकाचे अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र,
</td></tr>
</table>

		५. पालकांचा सक्षम अधिकाऱ्याचा उत्पन्नाचा दाखला. ६. कुटूंबाचे हमीपत्र.
४.	सेवेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	• अर्ज नमुना https:// swayam. mahaonline. gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	सेवा मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	विद्यार्थ्यांचा परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ४५ दिवस
०८	सेवा मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
०९	सेवासंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त,

जोडपत्र - ०२

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा सेवानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	सेवेचे नाव	सेवा मंजुर करण्याची कालमर्यादा दिवसांमध्ये	सेवा मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
२.	**पंडित दीनदयाल उपाध्याय स्वयंम सेवा**	विद्यार्थ्यांचा परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ४५ दिवस	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग.

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(३)	शासकीय आश्रमशाळा समूह योजना	१.दि. १ जुन ते १५ जुन पर्यंत पटनोंदणीतील पात्र विद्यार्थ्यांना इ.१ लीत प्रवेश देणे. २.दि. ११ जुन ते १५ जुन पर्यंत इ. २ री ते १० वीत प्रवेश देणे.	प्रकल्प अधिकारी	संबंधित प्रकल्प अधिकारी,एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, कार्यालय

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

योजनेचे नांव

३. शासकीय आश्रमशाळा समूह योजना

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र राज्यात डोंगराळ व दुर्गम भागात राहणाऱ्या अनुसूचित जमातींची सामाजिक व शैक्षणीक प्रगती होण्यासाठी सन १९७२-७३ पासून क्षेत्रविकासाचा दृष्टीकोन स्विकारुन शासकीय आश्रमशाळा सुरु करण्यात आल्या आहेत. आश्रमशाळांमध्ये इ. १ ली ते १२ वी पर्यंत शिक्षणाची सोय उपलब्ध आहे. त्यापैकी १५६ आश्रमशाळांना कनिष्ठ महाविद्यालय संलग्न आहेत. १. आश्रमशाळेत मोफत प्रवेश २. प्रवेशीत विद्यार्थ्यांना विनामुल्य शिक्षण, निवास, भोजन पुरविण्यात येते. तसेच दैनंदिन वापरावयाच्या वस्तू, गणवेश, आंथरुण पांघरुण, अभ्यासक्रमावर आधारित क्रमिक पुस्तके, शालेय स्टेशनरी, लेखन साहित्य इ. पैकी काही वस्तुच्या खरेदी साठी विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यात DBT व्दारे रक्कम थेट जमा करण्यात येते. ३. विद्यार्थ्यांच्या वैद्यकिय तपासणी करिता वैद्यकिय पथकाची सुविधा. ४. शाळेतील विद्यार्थ्यांकरिता विविध स्पर्धा परिक्षा राबविल्या जातात. त्यात शिष्यवृत्ती/ नवोदय शाळा/ आदर्श आश्रमशाळा/ एकलव्य निवासी शाळा प्रवेश परिक्षा इ. स्पर्धा परिक्षांचा समावेश असतो.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. विद्यार्थी अनुसूचित जमातीचा असावा. २. इ. १ ली या वर्गासाठी प्रवेशाच्या वेळेस विद्यार्थ्यांचे वय ६ वर्ष पूर्ण असावे.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. उपविभागीय अधिकारी यांनी दिलेले पालकाचे अनुसूचित

		जमातीचे प्रमाणपत्र, २. प्रवेशार्थी विद्यार्थ्यांचा जन्मतारखेचा दाखला (गट विकास अधिकारी / ग्रामसेवक / ग्रामविकास अधिकारी इ.) ३. जन्माचा दाखला नसल्यास आई-वडीलांचे प्रतिज्ञापत्र. ४. पहिली व्यतिरिक्त इतर वर्गातील प्रवेशाकरिता पूर्वीच्या शाळेचा शाळा सोडल्याचा दाखला. ५. विद्यार्थ्यांचे तसेच पालकांचे आधारकार्ड. ६. विद्यार्थी व पालकाच्या बँक पासबुक खात्याची झेरॉक्स.
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://tribal.maharashtra.gov.in/
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	१. दि. १ जुन ते १५ जुन पर्यंत पटनोंदणीतील पात्र विद्यार्थ्यांना इ.१ लीत प्रवेश देणे. २. दि. ११ जुन ते १५ जुन पर्यंत इ. २ री ते १० वीत प्रवेश देणे.
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	प्रकल्प अधिकारी
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, कार्यालय

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(४)	स्वयंसेवी संस्थांना अनुदानित आश्रमशाळा चालविण्यास अर्थसहाय्य	१. दि. १ जुन ते १५ जुन पर्यंत पटनोंदणीतील पात्र विद्यार्थ्यांना इ.१ लीत प्रवेश देणे. २. दि. ११ जुन ते १५ जुन पर्यंत इ. २ री ते १० वीत प्रवेश देणे.	संबंधित अपर आयुक्त	संबंधित अपर आयुक्त

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

४. स्वयंसेवी संस्थांना अनुदानित आश्रमशाळा चालविण्यास अर्थसहाय्य

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	आदिवासींच्या शैक्षणीक विकासाकरिता स्वयंसेवी संस्थामार्फत चालविल्या जाणाऱ्या मान्यता प्राप्त आश्रमशाळांना शासनाकडून शिक्षक/शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांच्या वेतनासाठी वेतन अनुदान, आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांच्या अल्पोपहार, भोजन व गणवेश खर्चासाठी परिपोषण अनुदान दिले जाते. आश्रमशाळेच्या कार्यालयीन खर्चासाठी व विद्यार्थ्यांचे शालेय साहित्य इ. अनुषंगिक खर्चासाठी आकस्मिक अनुदान दिले जाते. आश्रमशाळेसाठी शालेय इमारत व वसतीगृहासाठी इमारत भाडयाने घेण्यासाठी इमारत भाडे देण्यात येते. • अनुसूचित जमातीच्या पात्र विद्यार्थ्यांना मोफत प्रवेश • विनाशुल्क शिक्षण • प्रवेशीत विद्यार्थ्यांना निवास, भोजन, गणवेश, आंथरुण, पांघरुण, जेवणासाठी ताट, वाटी, ग्लास, शालेय पुस्तके, लेखन साहित्य व इतर शैक्षणिक साहित्य इ. मोफत सुविधा पुरविणे.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	विद्यार्थी अनुसूचित जमातीचा असावा. इ.१ लीत प्रवेशाच्या वेळेस त्याचे वय ६ वर्ष पूर्ण असावे.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. पालकाचा उपविभागीय अधिकारी / तहसिलदार यांनी दिलेले अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र, २. प्रवेशार्थी विद्यार्थ्यांचा गट विकास अधिकारी / ग्रामसेवक यांनी दिलेला जन्मतारखेचा दाखला ३. जन्माचा दाखला नसल्यास आई-वडीलांचे प्रतिज्ञापत्र. ४. पहिली व्यतिरिक्त इतर वर्गातील प्रवेशाकरिता पूर्वीच्या शाळेचा

		शाळा सोडल्याचा दाखला.
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://tribal.maharashtra.gov.in/
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	१. दि. १ जुन ते १५ जुन पर्यंत पटनोंदणीतील पात्र विद्यार्थ्यांना इ.१ लीत प्रवेश देणे. २. दि. ११ जुन ते १५ जुन पर्यंत इ. २ री ते १० वीत प्रवेश देणे.
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(५)	शासकीय आश्रमशाळेत कनिष्ठ महाविद्यालय सुरु करणे	रिक्त जागेच्या उपलब्धतेनुसार शैक्षणिक वर्ष सुरु झाल्यानंतर १० दिवसांच्या आत प्रवेश दिला जाईल.	संबंधित एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालय	संबंधित अपर आयुक्त

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

५. शासकीय आश्रमशाळेत कनिष्ठ महाविद्यालय सुरु करणे

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	शासकीय आश्रमशाळांमध्ये इयत्ता १० वी पर्यंत शिक्षण घेऊन उत्तीर्ण झालेले अनुसूचित जमातीचे विदयार्थी हे आर्थिक अडचणींमुळे तालुक्याच्या अगर जिल्हयाच्या ठिकाणी उच्च शिक्षणासाठी प्रवेश घेऊ शकत नाही. शासकीय आश्रमशाळांमध्येच त्यांना उच्च माध्यमिक शिक्षण घेता यावे म्हणुन शासकीय माध्यमिक आश्रमशाळेत कला व विज्ञान शाखेचे कनिष्ठ महाविद्यालये जुलै १९९९ पासुन सुरु करण्यात आलेली आहे. • विनाशुल्क शिक्षण • प्रवेशीत विद्यार्थ्यांना विनामुल्य शिक्षण, निवास, भोजन पुरविण्यात येते. तसेच गणवेश, आंथरुण पांघरुण, ताट वाटी, अभ्यास क्रमावर आधारित क्रमिक पुस्तके, शालेय स्टेशनरी, लेखन साहित्य इ. पैकी काही वस्तुच्या खरेदी साठी विद्यार्थ्यांच्या बॅक खात्यात DBT व्दारे रक्कम थेट जमा करण्यात येते. • विद्यार्थ्यांच्या वैद्यकिय तपासणी करिता वैद्यकिय पथकाची सुविधा. • शाळेतील विद्यार्थ्यांकरिता विविध स्पर्धा परिक्षा राबविल्या जातात. तसेच कनिष्ठ महाविद्यालयीन स्थरावर व्यवसायिक स्पर्धा परिक्षांचे आयोजन करण्यात येते. उदा. JEE, NEET इ.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	विद्यार्थी अनुसूचित जमातीचा असावा. उमेदवार इयत्ता १० वी उत्तीर्ण असावा.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१) प्रत्यक्ष प्रवेशावेळी पालकाचा / विद्यार्थ्यांचा अनुसूचित जमातीचा दाखला. २) जन्मतारखेचा दाखला. ३) जन्माचा दाखला नसल्यास आई-वडीलांचे प्रतिज्ञापत्र. ४) पूर्वीच्या शाळेचा शाळा सोडल्याचा दाखला.

४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://tribal.maharashtra.gov.in/
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	रिक्त जागेच्या उपलब्धतेनुसार शैक्षणिक वर्ष सुरु झाल्यानंतर १० दिवसांच्या आत प्रवेश दिला जाईल.
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालय
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(६)	अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शहरातील इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये शिक्षण देणे.	०१ जून ते १५ जून	संबंधित एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालय	संबंधित अपर आयुक्त

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

६. अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शहरातील इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये शिक्षण देणे

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना इंग्रजी माध्यमाच्या शिक्षणाची संधी उपलब्ध व्हावी याकरिता सन २०१०-११ या शैक्षणिक वर्षापासुन शहरातील इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये इ. १ ली ते १२ वीपर्यंत शिक्षण देण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे. • नामांकित शाळेतील विद्यार्थ्यांना संबंधित नामांकित शाळेमार्फत शालेय गणवेश, वह्या, पुस्तके, बुटमोजे, रेनकोट, अंडर गारमेंटस्, भोजन, निवास खर्च इ. सुविधा पुरविण्यात येतात. ट्युशन फी, प्रवेश फी, सुरक्षा अनामत, शिक्षण शुल्क इत्यादीपोटी अनुज्ञेय रक्कम आदिवासी विकास विभागामार्फत नामांकित शाळेस अदा करण्यात येते. • शाळेतील सुविधानुसार शाळांची वर्गवारी करण्यात येते.त्याप्रमाणे प्रतिविद्यार्थी गुणांकनानुसार प्रतिवर्षी रु.५०,०००/-रु.६०,०००/- व रु.७०,०००/-असे शुल्क शाळांना देण्यात येते.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. विद्यार्थी अनुसूचित जमातीचा असावा. २. पालकाचे उत्पन्नाची कमाल मर्यादा रु.१.०० लाख
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	प्रत्यक्ष प्रवेश देतेवेळी पालकांचा अनुसूचित जमातीचा दाखला, उत्पन्नाचा दाखला, विद्यार्थ्यांचा जन्मतारखेचा दाखला, जन्माचा दाखला नसल्यास आई-वडीलांचे संमतीपत्र.
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://tribal.maharashtra.gov.in/
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	०१ जून ते १५ जून

०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालय
०९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(७)	अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शालांत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती (भारत सरकार शिष्यवृत्ती) योजना	१५ दिवस	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

७. अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना मट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती (भारत सरकार शिष्यवृत्ती) योजना

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	आदिवासी विद्यार्थ्यांना शालांत परिक्षोत्तर उच्च शिक्षणाकरिता प्रोत्साहीत करण्याच्या दृष्टीने व त्यांना उच्च शिक्षणाचा खर्च भागवीता यावा म्हणून भारत सरकारद्वारा ही योजना राबविली जाते. १. वैद्यकीय व अभियांत्रिक अभ्यासक्रमातील निवासी विद्यार्थ्यांना रु. १२००/- व अनिवासीसाठी रु. ५५०/- मासिक निर्वाह भत्ता २. तांत्रिक, आयुर्वेदिक, होमिओपॅथीक इ.शास्त्र अभ्यासक्रमातील निवासी विद्यार्थ्यासाठी रु.८२०/- दरमहा व अनिवासी विद्यार्थ्यांसाठी रु.५३०/- दरमहा मासिक निर्वाह भत्ता ३. पदवीचे सामान्य अभ्यासक्रम, अभियांत्रिकी पदविका प्रमाणपत्र वास्तुकला इ. साठी निवासी रु. ५७०/- अनिवासीसाठी रु. ३००/- मासिक निर्वाह भत्ता ४. इ.११ वी व १२ वीसाठी व पदवीचे पहिल्या वर्षातील निवासी विद्यार्थ्यासाठी दरमहा रु.३८०/- व अनिवासीसाठी रु.२३०/- मासिक निर्वाहभत्ता देण्यात येतो. ५. वरील अभ्यासक्रमांचे अनुज्ञेय शिक्षण शुल्क परिक्षा शुल्क संबंधित महाविद्यालयास अदा केले जाते.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. विद्यार्थी अनुसूचित जमातीचा असावा. २. पालकांचे वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रुपये २.५० लाख. ३. विद्यार्थी पूर्णवेळ नोकरीत नसावा. ४. एकाच कुटूंबातील सर्वांना या योजनेचा लाभ अनुज्ञेय राहील.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. प्रत्यक्ष योजनेचा लाभ देतेवेळी जातीचा दाखला, २.उत्पन्न दाखला ३. रहिवास दाखला

		४. प्रवेश पावती व अनुषंगिक कागदपत्रे
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahadbt.maharashtra.gov.in
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(८)	राज्यातील शासनमान्यता प्राप्त खाजगी विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित संस्थांमधील व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये प्रवेश घेणा-या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्याच्या शैक्षणिक शुल्कांच्या प्रतिपूर्तीबाबत	१५ दिवस	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

८.राज्यातील शासनमान्यता प्राप्त खाजगी विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित संस्थांमधील व्यावसायिक अभ्यासक्रमामध्ये प्रवेश घेणाऱ्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना.

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	राज्यातील शासन मान्यताप्राप्त खाजगी विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमधील व्यावसायीक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेणाऱ्या वैद्यकीय शिक्षण व संलग्न शिक्षणाकरीता खाजगी शिक्षण संस्थेमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देण्याची योजना याअंतर्गत शिक्षण शुल्क प्रतिपूर्ती केली जाते. अ. आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रम (वैद्यकीय, दंत, होमिओपॅथी, युनानी, आयुर्वेद, भौतिकोपचार, व्यवसायोपचार व नर्सिंग) ब. उच्च व तंत्र शिक्षण विभागातंर्गत असणारे अभियांत्रिकी, औषधनिर्माण, एच.एम.सी.टी., एच.एम.सी.टी., वास्तुशास्त्र, एम.बी.ए., एम.सी.ए क. कृषी, पशुसंवर्धन व दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभागातंर्गत पदविकातंर्गत पदविका, पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम. या अभ्यासक्रमातील विद्यार्थ्यांना शुल्क निर्धारण समिती व तत्सम समितीने मंडळाने ठरवुन दिलेल्या दराने शिक्षण शुल्क परिक्षा शुल्क प्रतिपूर्ती केली जाते.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. विद्यार्थी अनुसूचित जमातीचा असावा. २. पालकांचे वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रुपये २.५० लाखापेक्षा जास्त असावी ३. विद्यार्थी पूर्णवेळ नोकरीत नसावा. ४. एकाच कुटूंबातील सर्वांना या योजनेचा लाभ अनुज्ञेय राहील.

		५. व्यवसायीक अभ्यासक्रमास प्रवेश घेते वेळी जातवैधता प्रमाणपत्र असणे बंधनकारक आहे. ६. विद्यार्थी हा माध्यमिक / उच्च माध्यमिक किंवा मान्यताप्राप्त विद्यापीठ / बोर्डाची समकक्ष् परीक्षा उर्त्तीण असावा.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	प्रत्यक्ष योजनेचा लाभ देतेवेळी जात वैधता प्रमाणपत्र ,जातीचा दाखला, उत्पन्न दाखला, रहीवास दाखला, प्रवेश पावती व अनुषंगिक कागदपत्रे
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ऑनलाईन अर्ज नमुना https://mahadbt.maharashtra.gov.in संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(९)	व्यावसायिक पाठयक्रमात शिकणा-या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता देणे	१५ दिवस	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे /कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

९. व्यावसायीक पाठ्यक्रमात शिकणाऱ्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता देणे

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	आर्थिकदृष्ट्या परवडत नसल्यामुळे इतर आर्थिक सवलतीशिवाय व्यावसायिक शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागणाऱ्या खर्चाची तोंडमिळवणी करता यावी म्हणून निर्वाह भत्ता देण्याची योजना अ. ४ ते ५ वर्षाच्या अभ्यासक्रमासाठी वसतीगृहात राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना रु.७००/- दरमहा व वसतीगृहात न राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना रु. १०००/- दरमहा निर्वाह भत्ता ब. २ ते ३ वर्षाच्या अभ्यासक्रमासाठी वसतीगृहात राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना रु.५००/-दरमहा व वसतीगृहात न राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना रु.७००/- दरमहा निर्वाह भत्ता क. २ वर्ष किंवा त्यापेक्षा कमी कालावधीच्या अभ्यासक्रमासाठी वसतीगृहात राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना रु.५००/- दरमहा व वसतीगृहात न राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना रु. ५००/- दरमहा निर्वाह भत्ता दिला जातो.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. अनुसूचित जमातीचा विद्यार्थी व्यावसायिक पाठयक्रमात प्रवेशित असावा. २. विद्यार्थी भारत सरकार शिष्यवृत्तीधारक असावा. ३. व्यावसायिक पाठ्यक्रमांत शिकत असणाऱ्या विद्यार्थ्याने प्रथम त्यांच्या महाविद्यालयाच्या वसतीगृहांत प्रवेश घेणे बंधनकारक आहे. ४. पालकाचे उत्पन्न भारत सरकार शिष्यवृत्ती योजनेच्या पात्रतेसाठी जे उत्पन्न असेल तितके असावे.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	प्रत्यक्ष प्रवेश देतेवेळी सक्षम प्राधिकाऱ्याचा पालकाचा / विद्यार्थ्यांचा जमातीचा दाखला, जन्मतारखेचा दाखला, पालकाचा सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेला उत्पन्नाचा दाखला.
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	अर्ज नमुना https://fs.maharashtra.gov.in या वेबपोर्टलवर ऑनलाईन उपलब्ध.

०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची काल मर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(१०)	महाराष्ट्र ट्रायबल पब्लिक स्कूल सोसायटी एकलव्य मॉडेल निवासी शाळा योजना	प्रवेश परिक्षेचा निकाल लागल्यानंतर उपलब्ध जागेनुसार संबधीत एकलव्य निवासी शाळांच्या प्राचार्यामार्फत प्रवेश देण्यात येतो.	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	संबंधित प्रकल्प अधिकारी,

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

१०. महाराष्ट्र ट्रायबल पब्लिक स्कूल सोसायटी एकलव्य मॉडेल निवासी शाळा योजना

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	एकलव्य मॉडेल निवासी आश्रमशाळेसाठी केंद्र शासनाकडून सध्या रु.१०९०००/-प्रति विद्यार्थी/ प्रतिवर्षी अनुदान मिळते. सदर अनुदानांतून शिक्षक/शिक्षकेत्तर कर्मचारी तेथील विद्यार्थी व व्यवस्थापन यावरील खर्च भागविण्यात येतो.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) विद्यार्थी अनुसूचित जमातीचा असावा. २) एकलव्य निवासी शाळांमध्ये CBSE च्या अभ्यासक्रमानुसार इयत्ता ६ वी ते १२ वीच्या वर्गात शिक्षण देण्यात येते. सर्व शासकीय आश्रमशाळा, अनुदानित आश्रमशाळा व जिल्हा परिषदेच्या शाळा, नगरपालिका व महानगरपालिका अंतर्गत शाळा, शासन मान्य अन्य प्राथमिक/माध्यमिक शाळांतील इयत्ता ५ वी मध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांची प्रवेशपूर्व परिक्षा घेऊन इयत्ता ६ वी मधील प्रवेशांसाठी विद्यार्थ्यांची निवड करण्यात येते.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. शाळा सोडल्याचा दाखला २. इयत्ता ५ वी ची मार्कशीट छायांकित प्रत ३. पासपोर्ट साईज फोटो २ ४. वैद्यकिय प्रमाणपत्र शासकीय रुग्णालय ५. उत्पन्नाचा दाखला वार्षिक उत्पन्नाची कमाल मर्यादा रु. ६.०० लक्ष आत राहील. ६. जातीचा दाखला पालकाचा /विद्यार्थ्याचा ७. रेशनकार्डाची छायांकित प्रत ८. रहिवासी दाखला

		९. शंभर रुपये स्टॅम्प पेपरवर हमीपत्र १०. आधार कार्डाची छायांकित प्रत वडीलाचे, विद्यार्थ्याचे, आईचे (२ प्रती) व आधार कार्ड ११. विद्यार्थ्याचे बँक पास बुकची छायांकित प्रत (२ प्रती)
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://tribal.maharashtra.gov.in
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	प्रवेश परिक्षेचा निकाल लागल्यानंतर उपलब्ध जागेनुसार संबधीत एकलव्य निवासी शाळांच्या प्राचार्यामार्फत प्रवेश देण्यात येतो.
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रकल्प अधिकारी,

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना
विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(११)	सुवर्ण महोत्सवी आदिवासी पूर्व माध्यमिक शिष्यवृत्ती योजना		संबंधित शिक्षण अधिकारी (प्राथमिक) जिल्हा परिषद	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना
विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

११. सुवर्ण महोत्सवी आदिवासी पूर्व माध्यमिक शिष्यवृत्ती योजना

<table>
<tr><th>अ. क्र.</th><th>मुद्दा</th><th>तपशील</th></tr>
<tr><td>०१</td><td>योजनेचा संक्षिप्त तपशिल</td><td>राज्यातील अनुसूचित जमातीच्या इयत्ता १ ली ते १० वी मध्ये आश्रमशाळा व्यतिरिक्त इतर मान्यताप्राप्त शाळेत शिक्षण घेत असलेल्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक व इतर किरकोळ खर्च भागविणे व अनुसूचित जमातींच्या विद्यार्थ्यांची गळती थांबविणेसाठी सदर योजनेचा खालील प्रमाणे लाभ देण्यात येतो.
<table>
<tr><th>अ.क्र.</th><th>इयत्ता</th><th>शिष्यवृत्तीचा वार्षिक दर प्रति विद्यार्थी/ प्रति विद्यार्थीनी</th></tr>
<tr><td>१</td><td>इ. १ ली ते इ. ४ थी</td><td>रु. १०००/-</td></tr>
<tr><td>२</td><td>इ. ५ वी ते इ. ७ वी</td><td>रु. १५००/-</td></tr>
<tr><td>३</td><td>इ. ८ वी</td><td>रु. २०००/-</td></tr>
<tr><td>४</td><td>इ.९ वी १० वी</td><td>केंद्र हिस्सा ७५ टक्के व राज्य हिस्सा २५ टक्के असल्याने केंद्रशासनाकडून निधी प्राप्त झाल्यानंतर योजनेची अंमलबजावणी सुरु करण्यात येणार आहे.</td></tr>
</table>
सदर रक्कम विद्यार्थ्यांच्या बॅक खात्यात वर्ग करण्यात येते.
या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी विद्यार्थी व त्याचे आई वडील यांनी विहीत नमुन्यात अर्ज करून तो शाळेच्या मुख्याध्यापकांकडे सादर करावा. आई/वडील हयात नसल्यास विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी अर्ज सादर करावेत.
१० वर्षे वयापर्यंतच्या विद्यार्थ्यांचे आई/वडील/कायदेशीर पालक यांच्या नावाने खातेची माहिती व १० वर्षावरील विद्यार्थ्यांचे स्वतःचे बँक खात्याची माहिती.</td></tr>
<tr><td>०२</td><td>योजनेच्या पात्रतेचे निकष</td><td>१. अनुदानित/विनाअनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक शाळा, जिल्हा परिषदांच्या शाळा, नगरपालिका व महानगरपालिकांच्या शाळांमध्ये इ. १ ली ते १० वी मध्ये शिक्षण घेणाऱ्या</td></tr>
</table>

		अनुसूचित जमातीच्या पात्र विद्यार्थ्यांना या योजनेंतर्गत लाभ घेता येईल. २. अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची उपस्थिती प्रतीमाह ८०% असणे आवश्यक आहे. ३. शासकीय व अनुदानित आश्रमशाळांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सदर योजनेचा लाभ अनुज्ञेय राहणार नाही. ४. नामांकित शाळांमध्ये, सैनिकी शाळांमध्ये, इंग्रजी माध्यमाच्या शाळांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या ज्यामध्ये शासनाकडून त्यांच्या शिक्षणाचा खर्च अदा करण्यात येतो अशा अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना सदर शिष्यवृत्तीचा लाभ अनुज्ञेय राहणार नाही. ५. ज्या विद्यार्थ्यांचे पालक शासकीय, निमशासकीय (केंद्र व राज्य शासन) व इतर स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या (केंद्र व राज्य शासन) तसेच शासन अनुदानित संस्थामध्ये सेवा करत आहेत, तसेच ज्यांच्या कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न इयत्ता १ ली ते ८वी करिता रू.१.०८ लक्ष व इयत्ता ९ वी १० वी करिता रु. २.५० लक्ष किंवा त्यापेक्षा जास्त आहे, अशा विद्यार्थ्यांना या शिष्यवृत्ती अंतर्गत लाभ देय राहणार नाही. ६. नापास झालेल्या विद्यार्थ्यांना त्याच इयत्तेमध्ये दुसऱ्यांदा सदर योजनेंतर्गत लाभ अनुज्ञेय राहणार नाही. परंतु सदर नापास विद्यार्थी पास होऊन त्यांनी वरच्या इयत्तेत प्रवेश मिळविल्यास त्यांना त्या इयत्तेमध्ये या शिष्यवृत्ती योजनेंतर्गत लाभ देय राहणार राहील.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. प्रत्यक्ष प्रवेशावेळी पालकाचा / विद्यार्थ्यांचा अनुसूचित जमातीचा दाखला २. पालकांचा उत्पनाचा दाखला. ३. विद्यार्थ्यांचे / पालकांचे बॅक खात्याची माहिती. ४. विद्यार्थ्यांचे आधार कार्ड ५. पालकांचा उत्पनाचा दाखला (तहसिलदार यांनी निर्गमित केलेला.)
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://tribal.maharashtra.gov.in/
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	-
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित शिक्षण अधिकारी (प्राथमिक) जिल्हा परिषद
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(१२)	अनुसूचित जमातीच्या मुलां-मुलींना परदेशात शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती देणे.	३० दिवस	शासन स्तरावरील निवड समिती	-

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे /कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

१२. अनुसूचित जमातीच्या मुला-मुलींना परदेशात शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती देणेबाबत

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	एम.बी.ए. (पदव्युत्तर), बी.टेक (इंजिनअरिंग) (पदवी / पदव्युत्तर), विज्ञान (पदवी / पदव्युत्तर), कृषी (पदवी / पदव्युत्तर), इतर विषयाचे अभ्यासक्रम (पदवी / पदव्युत्तर) मधील एकूण ४० विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात येईल अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना परदेशात शिक्षणाची संधी मिळावी व त्यांच्या गुणवत्तेला वाव मिळावा यासाठी या योजनेतंर्गत शिक्षण शुल्क, भोजन, निवास, प्रवास, प्रासंगीक भेटी, इ. अनुषंगिक खर्च भागविण्यासाठी सहाय्य केले जाते. तसेच विमा, आरोग्य विमा व येण्या-जाण्याचा विमानाचा खर्च शासनामार्फत करण्यात येतो.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. विद्यार्थी अनुसूचित जमातीचे वैधता प्रमाणपत्रधारक असावा २. विद्यार्थ्याला परदेशातील मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची रँक ३०० च्या आत असलेल्या विद्यापीठात प्रवेश मिळालेला असावा. ३. विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे / कुटुंबाचे व विद्यार्थी नोकरी करीत असल्यास त्याचे स्वत:चे उत्पन्न सर्व मार्गांनी मिळणारे वार्षिक उत्पन्न रु.१०.०० लाखापेक्षा जास्त नसावे. ४. सदर शिष्यवृत्ती आदिवासी एकाच कुटूंबातील दोन व्यक्तीस अनुज्ञेय राहील.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. जात प्रमाणपत्र २. जात वैधता प्रमाणपत्र ३. पासपोर्ट ४. विद्यापीठाचे Unconditional Offer Letter ५. उत्पन्न दाखला ६. पदवी उत्तीर्ण प्रमाणपत्र ७. अधिवास प्रमाणपत्र ८. इतर आवश्यक कागदपत्रे

४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	• अर्ज नमुना https://fs.maharashtra.gov.in या वेबपोर्टलवर ऑनलाईन उपलब्ध.
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	३० दिवस
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	शासन स्तरावरील निवड समिती
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	-

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(१३)	केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प (न्युक्लिअस बजेट)	अर्ज प्राप्त झाल्यापासुन व परिपूर्ण कागदपत्रासह सहा महिन्याच्या कालावधीत १. योजनांच्या आराखडयास मंजूरी मिळाल्यानंतर इच्छुक उमेदवार व संस्थांकडुन अर्ज मागविणे, छाननी अंती लाभार्थी व संस्था निश्चित करणेकरिता - १५ दिवस २. ज्येष्ठता यादी व योजनानिहाय लाभार्थी यादी निश्चित करणे, संस्था व लाभार्थी निवड यादीस मान्यता घेणे - २५ दिवस ३. प्रत्यक्ष योजनेचा लाभ देण्यास योजनेच्या स्वरुपानुसार १ ते ६ महिन्याचा कालावधी	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

१३.केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प (न्युक्लिअस बजेट) योजना

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	ज्या योजनाचा समावेश अर्थसंकल्पात नाही अशा अभिनव स्वरुपाच्या स्थानिक महत्वाच्या कर्जविरहीत योजना तातडीने व प्रभावीपणे कार्यान्वित करुन गरजु आदिवासींना प्रत्यक्ष लाभ मिळवुन देणे हा योजनेचा मुख्य उद्देश आहे. १. गट- अ मध्ये लाभार्थ्यासाठी उत्पन्न निर्मिती व उत्पन्न वाढीच्या योजनांचा समावेश होतो. २. गट- ब प्रशिक्षणाच्या योजना (दिनांक ११ जुलै २०२३ च्या शासन निर्णयान्वये सदर गट वगळण्यात आला आहे.) ३. गट-क- मध्ये लाभार्थ्यासाठी मानव साधन संपत्ती विकासाच्या व आदिवासी कल्याणकारी योजनांचा समावेश आहे. ४. गट- अ मध्ये लाभार्थ्यासाठी उत्पन्न निर्मिती व उत्पन्न वाढीच्या योजनांचा समावेश होतो. ५. गट- ब प्रशिक्षणाच्या योजना (दिनांक ११ जुलै २०२३ च्या शासन निर्णयान्वये सदर गट वगळण्यात आला आहे.)
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. लाभार्थी अनुसूचित जमातीचा असावा. २. अ या गटासाठी लाभार्थी दारिद्रय रेषेखालील असावा.

		३. लाभार्थीनी सर्व कागदपत्रासह योजनेच्या लाभासाठी विहित नमुन्यातील अर्ज सादर करणे आवश्यक.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. अनुसूचित जमातीचा जातीचा दाखला २. दारिद्रय रेषेचा दाखला (आवश्यक तेथे) ३. तसेच इतर अनुषंगिक कागदपत्र
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.nbtribal.in
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज प्राप्त झाल्यापासुन व परिपूर्ण कागदपत्रासह सहा महिन्याच्या कालावधीत १.योजनांच्या आराखडयास मंजूरी मिळाल्यानंतर इच्छुक उमेदवार व संस्थांकडुन अर्ज मागविणे, छाननी अंती लाभार्थी व संस्था निश्चित करणेकरिता - १५ दिवस २.ज्येष्ठता यादी व योजनानिहाय लाभार्थी यादी निश्चित करणे, संस्था व लाभार्थी निवड यादीस मान्यता घेणे - २५ दिवस ३.प्रत्यक्ष योजनेचा लाभ देण्यास योजनेच्या स्वरुपानुसार १ ते ६ महिन्याचा कालावधी
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(१४)	मोटार वाहनचालक प्रशिक्षण केंद्र योजना	वर्षातून ५० विध्यार्थ्यांच्या २ बॅचेस घेण्यात येतात.	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	संबंधित अपर आयुक्त

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

१४. मोटार वाहन चालक प्रशिक्षण केंद्र योजना

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	१.महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळातील वाहन चालक संदर्भातील रिक्त पदांचा अनुशेष भरुन निघावा व अवजड वाहन चालक परवानाधारक अनुसूचित जमातीच्या युवकांना रोजगाराची संधी उपलब्ध व्हावी या उद्देशाने राज्यात परिवहन महामंडळ व राज्य शासनाच्या संयुक्त विद्यमाने पांढरकवडा व गडचिरोली येथे वाहन चालक प्रशिक्षण देण्यात येत आहे. २.मोटार वाहन चालक प्रशिक्षण कालावधीत प्रशिक्षणार्थींना तांत्रिक, अतांत्रिक चालकविषयक बाबीवर सखोल प्रशिक्षण देणे. ३.तसेच प्रशिक्षणार्थ्याकडुन वाहन चालविण्याचे प्रशिक्षण देऊन सराव करण्यात येतो.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१.उमेदवार अनुसूचित जमातीचा असावा. २.वय २३ ते २५ वर्षे. उंची किमान १६३ सें.मी., शिक्षण ७ वी उत्तीर्ण. ३.उमेदवार शारीरिक व मानसिकदृष्टया वाहनचालकाचे काम करण्यास सक्षम असावा. ४.अवजड वाहन चालविण्याचा परवाना व कमीत कमी २ वर्षाचा अवजड वाहन चालविण्याचा अनुभव.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	अनुसूचित जमातीचा जातीचा दाखला,अवजड वाहन चालविण्याचा परवाना,इतर अनुषंगिक कागदपत्रे
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://tribal.maharashtra.gov.in/
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही

०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	वर्षातून ५० विद्यार्थ्यांच्या २ बॅचेस घेण्यात येतात.
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना
विभागाचे /कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

<table>
<tr><th>अ.क्र.</th><th>योजनेचे नाव</th><th colspan="4">योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा</th><th>योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी</th><th>विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी</th></tr>
<tr><td rowspan="5">(१५)</td><td rowspan="5">सैन्य व पोलीस भरतीपुर्व प्रशिक्षण योजना</td><td>अर्ज सादर करणे</td><td>मार्च</td><td>जुलै</td><td>नोव्हेंबर</td><td rowspan="5">संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प</td><td rowspan="5">संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास</td></tr>
<tr><td>अर्जाची तपासणी</td><td>एप्रिल</td><td>ऑगस्ट</td><td>डिसेंबर</td></tr>
<tr><td>परिपूर्ण अर्जाची यादी अंतिम करणे</td><td>मे</td><td>सप्टेंबर</td><td>जानेवारी</td></tr>
<tr><td>निवड यादी जाहीर करणे</td><td>जुन</td><td>ऑक्टोंबर</td><td>फेब्रुवारी</td></tr>
<tr><td>प्राप्त अर्जाच्या दिनांकास ज्येष्ठतेनुसार उमेदवार निवड</td><td>जुलै</td><td>नोव्हेंबर</td><td>मार्च</td></tr>
</table>

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना
विभागाचे /कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

१५. पोलीस व सैन्य दल भरतीपूर्व प्रशिक्षण योजना

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	राज्यातील अनुसूचित जमातीच्या सुदृढ युवक / युवतींना राज्य पोलीस दल व लष्कर अथवा तत्सम विविध सुरक्षा दलात नोकरीची संधी उपलब्ध व्हावी याकरिता राज्यात एकूण ९ ठिकाणी पोलीस तथा सैन्य दल भरतीपूर्व प्रशिक्षण देण्यात येते. आदिवासी प्रशिक्षणार्थींना जेवण, राहणे, गणवेश, खेळाचे साहित्य, बुट मोजे, अंथरुण, पांघरुण इत्यादी सुविधा मोफत पुरविल्या जातात.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. अर्जदार हा अनुसूचित जमातीच्या युवक / युवतीं असावी . २. प्रशिक्षणार्थी हा किमान इ.१२ वी उत्तीर्ण असावा. ३. अर्जदाराचे वय किमान १८ वर्ष पूर्ण असावे व ३३ वर्षापेक्षा जास्त नसावे. ४. तसेच अर्जदाराकडे तत्सम प्रवर्गाचे जातीचे/जात वैधता प्रमाणपत्र असावे. ५. युवतींसाठी किमान उंची- १५५ से.मी/वजन- ५० कि. असावे व युवकांसाठी किमान उंची १६५ से.मी, छाती ८० (न फुगवता), ८४ (फुगवुन), से.मी आणि वजन किमान ५० किलो असावे. ६. अर्जदाराकडे शैक्षणिक पात्रता प्रमाणपत्रे इ.१२ उत्तीर्ण त्यासोबतच

<table>
<tr><td></td><td></td><td>आधारकार्ड, रहिवासी दाखला, शाळा सोडल्याचा दाखला .
आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे (TRTI) यांच्या मार्फत राबविण्यात येत असलेल्या पोलीस भरती पूर्व प्रशिक्षण योजनेचा लाभ घेतलेला नसावा.</td></tr>
<tr><td>०३</td><td>योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे</td><td>अनुसूचित जमातीचा जातीचा दाखला</td></tr>
<tr><td>४.</td><td>योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ</td><td>https://tribal.maharashtra.gov.in/</td></tr>
<tr><td>०५</td><td>आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)</td><td>निशुल्क</td></tr>
<tr><td>०६</td><td>शुल्क भरण्याची पध्दत</td><td>लागु नाही</td></tr>
<tr><td>०७</td><td>योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी</td><td>
<table>
<tr><td>अर्ज सादर करणे</td><td>मार्च</td><td>जुलै</td><td>नोव्हेंबर</td></tr>
<tr><td>अर्जाची तपासणी</td><td>एप्रिल</td><td>ऑगस्ट</td><td>डिसेंबर</td></tr>
<tr><td>परिपूर्ण अर्जाची यादी अंतिम करणे</td><td>मे</td><td>सप्टेंबर</td><td>जानेवारी</td></tr>
<tr><td>निवड यादी जाहीर करणे</td><td>जुन</td><td>ऑक्टोंबर</td><td>फेब्रुवारी</td></tr>
<tr><td>प्राप्त अर्जाच्या दिनांकास ज्येष्ठतेनुसार उमेदवार निवड</td><td>जुलै</td><td>नोव्हेंबर</td><td>मार्च</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>०८</td><td>योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी</td><td>प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प</td></tr>
<tr><td>०९</td><td>योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी</td><td>संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास</td></tr>
</table>

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(१६)	आदिवासी क्षेत्रात उल्लेखनीय काम करणा-या सामाजिक कार्यकर्त्यांना/ संस्थांना आदिवासी सेवक/ सेवा संस्था पुरस्कार.	अर्ज प्राप्त करणे - ऑगस्ट अखेर त्रृटीबाबत कळविणे - सप्टेंबर अखेर त्रृटी पूर्ततेनंतर प्राप्त प्रस्तावाची यादी तयार करुन वैयक्तिक माहिती तपशील तयार करणे - ऑक्टोंबर अद्यावत यादी शासनास सादर करणे - १५ नोव्हेंबर अंतिम पूर्तता - २९ नोव्हेंबर	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

१६. आदिवासी क्षेत्रात उल्लेखनीय काम करणा-या सामाजिक कार्यकर्त्यांना / सेवा संस्थांना भगवान बिरसा मुंडा आदिवासी भूषण पुरस्कार योजना

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	आदिवासी क्षेत्रात आदिवासींच्या विकासाकरिता उत्स्फुर्तपणे काम करणाऱ्या अनेक व्यक्ती व संस्था आहेत. त्यातील उल्लेखनीय काम करणाऱ्या व्यक्ती व संस्थांची निवड करुन त्यांच्या कार्याचा जाहीर गौरव करुन असे काम करण्याकरिता इतर व्यक्ती व संस्थांना प्रोत्साहित करण्याच्या उद्देशाने आदिवासी सेवक / आदिवासी सेवा संस्था पुरस्कार देण्याची योजना १९८५ पासून कार्यान्वित करण्यात आली. १. आदिवासी सेवक रु.१०,००१/- रोख रक्कम, स्मृतीचिन्ह , प्रशस्तीपत्रक व सत्कार २. सेवा संस्था रु.२५,००१/- रोख रक्कम,स्मृतीचिन्ह प्रशस्तीपत्रक व संस्थेच्या प्रमुखाचा सत्कार.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. अर्जदाराचे वय ४५ वर्षापेक्षा जास्त असावे. २. पुरस्कार मिळविणारी व्यक्ती ही पुरस्कार वर्षात खासदार / आमदार / जिल्हा परिषद अध्यक्ष अथवा कोणत्याही शासकीय अधिकार पदावर नसावा. ३. अर्जदार / स्वयंसेवी संस्था राजकारणापासून अलिप्त असावा. ४. अर्जदार व्यक्ती व संस्था यांच्याविरुध्द फौजदारी स्वरुपाचे

		गुन्हे नोंदविलेले नसावेत किंवा शिक्षा झालेली नसावी. ५. अर्जदारांनी आदिवासी संस्कृती, संवर्धन,शिक्षण, अत्याचार निर्मूलन, अंधश्रध्दा निर्मूलन इ. प्रकारच्या क्षेत्रात आदिवासींच्या विकासाकरिता किमान १० वर्षे विशेष भरीव कार्य केलेले असावे. ६. अर्जदारांनी विहित नमून्यातील अर्ज त्यांनी केलेल्या कार्याबद्दलच्या माहितीसह (संस्थांच्या बाबतीत संस्था पब्लिक ट्रस्ट / सोसायटीज रजिस्ट्रेशन ॲक्टखाली पंजीबध्द असल्याबाबतची प्रमाणपत्रे, घटनेची प्रत व मागील ५ वर्षांचे अहवाल) पाठविणे आवश्यक.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. अनुसूचित जमातीचा दाखला २. फौजदारी गुन्हा नसल्याबाबतचा पोलीस स्टेशनचा दाखला
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://tribal.maharashtra.gov.in/
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज प्राप्त करणे - ऑगस्ट अखेर त्रृटीबाबत कळविणे - सप्टेंबर अखेर त्रृटी पूर्ततेनंतर प्राप्त प्रस्तावाची यादी तयार करुन वैयक्तिक माहिती तपशील तयार करणे - ऑक्टोंबर अद्यावत यादी शासनास सादर करणे - १५ नोव्हेंबर अंतिम पूर्तता - २९ नोव्हेंबर
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना

विभागाचे /कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(१७)	राज्यातील आदिवासी क्षेत्रामध्ये कन्यादान योजना राबविणे	अर्जाची छाननी - जुन अखेर अर्जाची यादी अंतिम करणे - ऑगस्ट अखेर प्रत्यक्ष लाभ देणे - नोव्हेंबर अखेर	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना

विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

१७. राज्यातील आदिवासी क्षेत्रामध्ये कन्यादान योजना राबविणे.

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	लग्न समारंभाच्या निमित्ताने मोठ्या प्रमाणावर होणारा खर्च कमी करण्यासाठी आणि विवाह सोहळयातील अनुचित प्रथांना आळा घालण्यासाठी सामुहिक विवाह सोहळयाना प्रोत्साहन देण्यात येते. १. रु. २५,०००/-इतकी अनुदानाची रक्कम थेट लाभार्थी हंस्तांतरण DBT द्वारे खात्यावर जमा करण्यात येते. २. सामुहिक विवाह सोहळ्याचे आयोजन करण्यासाठी सेवाभावी संस्था/यंत्रणा यांना प्रत्येकी जोडप्या २५००/- देण्यात येतात.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. वर किंवा वधु अनुसूचित जमातीचा असणे आवश्यक आहे. २. वर व वधुचे वय विवाहाच्या दिनांकास विवाह नोंदणीनुसार असणे आवश्यक. ३. वर आणि वधुचा प्रथम विवाह असणे आवश्यक व त्यांना अपत्य असता कामा नये. ४. जिल्हा माहिती व जनसंपर्क यंत्रणेकडुन योजनेची प्रसिध्दी देणे.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. अनुसूचित जमातीचा जातीचा दाखला २. वर किंवा वधुचा वयाचा सक्षम प्राधिका-याचा दाखला ३. हुंडा प्रतिबंधक कायद्यानुसार स्टॅम्पपेपरवर प्रतिज्ञापत्र ४. सक्षम अधिका-यांचा रहिवासी दाखला
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://tribal.maharashtra.gov.in/
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क

०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्जाची छाननी - जुन अखेर अर्जाची यादी अंतिम करणे - ऑगस्ट अखेर प्रत्यक्ष लाभ देणे - नोव्हेंबर अखेर
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना
विभागाचे /कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(१८)	भूमिहीन दारिद्रय रेषेखालील आदिवासीचे सबळीकरण व स्वाभिमान योजना	जाहिरात प्रसिध्द झाल्यानंतर ०६ महिने	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना
विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

१८. भूमिहीन दारिद्रय रेषेखालील आदिवासीचे सबळीकरण व स्वाभिमान योजना

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	दारिद्रय रेषेखालील भूमिहीन कुटूंबाना उदरनिर्वाहाचे साधन नसल्यामुळे रोजगार हमी योजना किंवा खाजगी व्यक्तीकडे मजुरी करावी लागते व रोजगारनिमित्त त्यांचे परराज्यात स्थलांतर होते हे टाळण्यासाठी भूमिहीन कुटूंबास जमीन देण्याची योजना १०० टक्के शासन अनुदान देण्यात येते. ❖ लाभार्थ्यास द्यावयाची जमिन जिरायत असेल तर ४ एकर किंवा जमिन बागायत असेल तर २ एकर बागायत अनुदानावर देण्यात येते. ❖ जमिनीची विक्री अथवा हस्तांतरण करता येणार नाही. ❖ जिरायती जमिन प्रती एकर ५ लाख किंवा रेडीरेकनरच्या दुप्पट या पैकी जो दर कमी असेल तो. ❖ बागायती जमिन प्रती एकर ८ लाख किंवा रेडीरेकनरच्या दुप्पट या पैकी जो दर कमी असेल तो.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) पात्र लाभार्थी हा दारिद्रय रेषेखालील भूमिहीन असावा. **लाभार्थ्यांमध्ये प्राधान्य क्रम खालील प्रमाणे आहे.** ❖ दारीद्रयरेषेखालील भूमिहिन आदिवासी परित्यक्त्या स्त्रिया. ❖ दारीद्रयरेषेखालील भूमिहिन आदिवासी विधवा स्त्रिया. ❖ भूमिहिन कुमारी माता. ❖ भूमिहिन आदिम जमाती. ❖ भूमिहिन पारधी. २) लाभार्थीचे वय किमान १८ व कमाल ६० वर्षे असावे. ३) शासनाने ज्यांना गायरान, सिलींगच्या जमिनीचे वाटप केले आहे तसेच वैयक्तिक वनहक्क प्राप्त झालेल्यांना या योजनेचा लाभ मिळणार नाही.

		४) ज्या आदिवासी व्यक्तीच्या विरुध्द जमिनी अतिक्रमणाबाबतची प्रकरणे महसुल अधिका-याकडे प्रलंबित आहे त्यांना या योजनेचा लाभ मिळणार नाही. ५) लाभार्थ्यास जमिनीची विक्री अथवा हस्तांतरण करता येणार नाही
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. अनुसूचित जमातीचा जातीचा दाखला २. दारिद्रय रेषेखालील दाखला ३ वयाचा दाखला ४. लाभार्थी सदर गावाचा रहिवासी असावा.
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://tribal.maharashtra.gov.in/
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	-
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना
विभागाचे /कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(१९)	ठक्कर बाप्पा आदिवासी वस्ती सुधारणा कार्यक्रम	२ महिने	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, कार्यान्विन योजना जिल्हा परिषद, सार्वजनिक बांधकाम विभाग (PWD)	संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना
विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

१९.ठक्कर बाप्पा आदिवासी वस्ती सुधारणा कार्यक्रम (राज्यस्तर / जिल्हास्तर)

<table>
<tr><th>अ.क्र.</th><th>मुद्दा</th><th>तपशील</th></tr>
<tr><td>०१</td><td>योजनेचा संक्षिप्त तपशिल</td><td>संबंधित प्रकल्प अधिकाऱ्यांनी ग्रामीण / नागरी भागातील अनुसूचित आदिवासी क्षेत्र, अतिरिक्त आदिवासी क्षेत्र, माडा / मिनीमाडा क्षेत्र, प्रस्तावित माडा / मिनीमाडा क्षेत्र, तसेच आदिवासी उपयोजना बाहय क्षेत्रातील ५० टक्के पेक्षा जास्त आदिवासींची लोकसंख्या असलेल्या वस्त्या / पाडे / गावे यांनी आवश्यकतेनुसार कामे सुचवावीत.
१. सदर कामे आवश्यक असल्याची खात्री करुन व तसा प्रस्ताव तयार करुन प्रकल्प अधिकारी यांनी अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांच्याकडे सादर करावा.
२. जी कामे घ्यावयाची असतील ती कामे ज्या प्रशासकीय विभागाशी निगडीत असतील त्या विभागाने ठरवून दिलेले निकष व मानके यांचे अनुपालन होणे आवश्यक आहे.
३. ग्रामपंचायतींनी सुचविलेल्या कामांना अग्रक्रम देण्यात यावा.
सदर योजनेतर्गत मुख्य वस्तीपासुन जोडरस्ते, सिमेंट कॉक्रिट / डांबरीकरणाचे अंतर्गत रस्ते, शाळेचे कंपाऊड, पिण्याच्या शुध्द पाण्याची सोय करणे, जुन्या विहिरीची दुरुस्ती, बंद गटार बांधणे, आदिवासी वस्तीचे विद्युतीकरण, समाजमंदिर, सार्वजनिक शौचालय, स्मशानभूमी बांधकाम, नदीकाठ संरक्षण भिंत, घाट बांधकाम, नदीकाठची संरक्षण भिंत, बस थांबा / प्रवासी निवारा शेड बांधकाम, रस्त्यांवर पेव्हींग ब्लॉक बसविणे, व्यायामशाळा, वाचनालय, ग्रंथालय/अभ्यासिका, बगीचे व सुशोभिकरण करणे, तीर्थक्षेत्र व पर्यटन विकास, माता बालसंगोपन केंद्र, ग्रामपंचायत कार्यालय / ग्रामसचिवालय इ. कामे.
आर्थिक निकष-
आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय, क्र. ठबायो-२०२१/प्र.क्र.१५/ का.९ दिनांक : ०३.०२.२०२३ अन्वये आदिवासी वस्ती /वाडे/पाडे/समुह (Cluster) यामध्ये लोकसंख्येच्या प्रमाणात खालील प्रमाणे कामांसाठी वित्तीय मर्यादा विहीत करण्यात आली आहे.
<table>
<tr><th>अ.क्र</th><th>आदिवासी लोकसंख्या</th><th>कामासाठी आर्थिक मर्यादा</th></tr>
<tr><td>१</td><td>३००० पेक्षा जास्त</td><td>रु. १००.०० लक्ष</td></tr>
<tr><td>२</td><td>१५०० ते ३०००</td><td>रु. ७५.०० लक्ष</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>३</td><td>१००० ते १४९९</td><td>रु. ५०.०० लक्ष</td></tr>
<tr><td>४</td><td>५०० ते ९९९</td><td>रु. ४०.०० लक्ष</td></tr>
<tr><td>५</td><td>१०१ ते ४९९</td><td>रु. २०.०० लक्ष</td></tr>
<tr><td>६</td><td>१ ते १००</td><td>रु. ५.०० लक्ष</td></tr>
</table>
सदर वित्तीय मर्यादेत ५ वर्षापर्यंत संबंधित वस्ती / वाडे / पाडे / समुहामध्ये एक किंवा एकापेक्षा अधिक कामे घेता येतील. उपरोक्त आर्थिक मर्यादा ही कामे घेतल्यापासून ५ वर्षामधील ज्या वर्षी सदर कामे पूर्ण केली त्या वर्षापासून पुढील ५ वर्षानंतर सदर ठिकाणी पुनश्च अनुज्ञेय होतील. या योजनेंतर्गत शासनास प्राप्त होणाऱ्या प्रस्तावांना त्या-त्या आर्थिक वर्षात उपलब्ध होणाऱ्या तरतुदीनुसार मान्यता देण्यात येईल. तथापी आवश्यकतेनुसार सदर ५ वर्षांची मर्यादा शिथिल करण्याचे अधिकार शासनास राहतील.
</td></tr>
<tr><td>०२</td><td>योजनेच्या पात्रतेचे निकष</td><td>१. ज्या ठिकाणी अद्याप पायाभूत सुविधा पुरविण्यात आलेल्या नाहीत अशा वस्ती / वाडे / पाडे/समुह (Cluster) अशा ठिकाणांचा प्राथम्याने विचार होतो.
२. इतर योजनांतर्गत प्राप्त होणाऱ्या निधीमधून घेण्यात आलेली / येणारी कामे वगळून या योजनेमधून विकासात्मक कामे घेण्यात येतात.
३. नागरी व ग्रामीण स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे दिलेला निधी हा साधारणत: दोन आर्थिक वर्षात खर्च करण्याची अनुमती असते. त्यानुसार मंजूर करण्यात आलेल्या कामांवर त्यापुढील आर्थिक वर्षापर्यंत खर्च करण्याची मुभा राहील.</td></tr>
<tr><td>०३</td><td>योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे</td><td>१. प्रस्तावित कामाचे मुळ अंदाजपत्रक
२. ग्रामपंचायत ठराव नक्कल मुळ प्रत.
३. लोक संख्येबाबतचा दाखला, तहसिलदार यांची स्वाक्षरीसह
४. इतर अनुषंगिक कागदपत्रे</td></tr>
<tr><td>४.</td><td>योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ</td><td>https://tribal.maharashtra.gov.in/</td></tr>
<tr><td>०५</td><td>आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)</td><td>निशुल्क</td></tr>
<tr><td>०६</td><td>शुल्क भरण्याची पध्दत</td><td>लागु नाही</td></tr>
<tr><td>०७</td><td>योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी</td><td>२ महिने</td></tr>
<tr><td>०८</td><td>योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी</td><td>संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प</td></tr>
<tr><td>०९</td><td>योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी</td><td>संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास</td></tr>
</table>

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना
विभागाचे /कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(२०)	भारतरत्न डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम अमृत आहार योजना	-	-	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प,एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना
विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

२०. भारतरत्न डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम अमृत आहार योजना

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	या योजनेअंतर्गत अनुसूचित क्षेत्रातील गरोदर स्त्रिया व स्तनदा माता यांना गरोदर असल्याचे निश्चित झाल्यापासून ते बाळंतपणाच्या सहा महिन्यापर्यंत एक वेळचा चौरस आहार देण्यात येतो. तसेच अनुसूचित क्षेत्र व अतिरिक्त आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील अंगणवाड्या अंतर्गत ७ महिने ते ६ वर्षे वयोगटातील सर्व बालकांना आठवड्यातून चार वेळा प्रतिदिन दोन केळी (शाकाहारी बालकांना) व एक उकडलेले अंडे (मांसाहारी बालकांना) असा अतिरिक्त आहार देण्यात येतो.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	अंगणवाडी, मिनी अंगणवाडीकरीता योजनेच्या लाभ क्षेत्रातील नोंदणी झालेल्या बालकांना या योजनेचा लाभ देण्यात येईल
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	-
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक बालविकास सेवा योजना
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक बालविकास प्रकल्प

जोडपत्र – ०३

विभागाच्या / कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना
विभागाचे /कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(२१)	अनुसूचित क्षेत्रातील पंचायत विस्तार (pesa)			

जोडपत्र – ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना
विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

२१. अनुसूचित क्षेत्रातील पंचायत विस्तार योजना (PESA)

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या/ कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना
विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(२२)	राणीदुर्गावती महिला सक्षमीकरण योजना		आदिवासी विकास विभाग, वैयक्तिक / सामुहीक लाभाच्या विविध योजना राबविणारे इतर शासकीय विभाग,संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प,	संबंधित अपर आयुक्त आदिवासी विकास विभाग

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना
विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

२२. राणी दुर्गावती महिला सक्षमीकरण योजना

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	आदिवासी विकास विभागाबरोबरच इतर शासकीय विभागांमार्फत वैयक्तिक /सामुहिक लाभाच्या विविध योजना राबविण्यात येतात. अन्य विभागांमार्फत राबविण्यात येणा-या योजनांमध्ये लाभार्थी हिस्सा भरण्याची कुवत नसल्यामुळे ब-याच वेळा इतर विभागांच्या योजनांचा लाभआदिवासी महिलांना घेता येत नाही. त्यामुळे अशा योजनांचा लाभ त्यांना मिळण्यासाठी तसेच इतर विभागाच्या योजनांचा अधिकाधिक निधी आदिवासी महिलांना प्राप्त करून घेऊन त्यांना अशा योजनांच्या लाभाद्वारे सक्षम बनविण्याच्या उद्देशाने केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प योजनेंतर्गत, या योजनेमधून लाभार्थ्याने मागणी केल्यास लाभ देता येईल, यामध्ये लाभार्थी हिस्सा :- १. वैयक्तीक लाभाच्या योजनेसाठी रु. ५०,०००/- मर्यादेत. २.दोन किंवा अधिक लाभार्थी एकत्र आल्यास सामुहिक योजनेकरिता रु. ७,५०,०००/-
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. लाभार्थी अनुसूचित जमातीची महिला असावी २. लाभार्थींनी सर्व कागदपत्रासह योजनेच्या लाभासाठी विहित नमुन्यातील अर्ज सादर करणे आवश्यक. ३. संबंधीत विभागाने लाभ देण्यासाठी पात्र केलेला लाभार्थी. ४. इतर विभागाकडुन लाभ मिळणेसाठी पात्र लाभार्थ्याने/ विभागाने मागणी केल्यास.

०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. अनुसूचित जमातीचा जातीचा दाखला २. दारिद्रय रेषेचा दाखला (आवश्यक तेथे) ३. तसेच इतर अनुषंगिक कागदपत्र ४. इतर विभागाने लाभार्थी हिस्सा भरण्यास मागणी केली असल्यास त्या विभागाचे मागणी पत्र.
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://tribal.maharashtra.gov.in/
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज प्राप्त झाल्यापासुन व परिपूर्ण कागदपत्रासह सहा महिन्याच्या कालावधीत १.योजनांच्या आराखडयास मंजूरी मिळाल्यानंतर इच्छुक उमेदवार व संस्थांकडुन अर्ज मागविणे, छाननी अंती लाभार्थी व संस्था निश्चित करणेकरिता - १५ दिवस २.ज्येष्ठता यादी व योजनानिहाय लाभार्थी यादी निश्चित करणे, संस्था व लाभार्थी निवड यादीस मान्यता घेणे - २५ दिवस ३.प्रत्यक्ष योजनेचा लाभ देण्यास योजनेच्या स्वरुपानुसार १ ते ६ महिन्याचा कालावधी
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधीत अपर आयुक्त,

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या/ कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना
विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(२३)	अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांसाठी सेवायोजन नोंदणी	१० दिवस	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना
विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग
२३. अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांसाठी सेवायोजन नोंदणी

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांची नांवे नोंदणी व विविध भरतीसाठी नावे पुरस्कृत करणे इ. कामे ही संबंधित जिल्ह्याच्या कार्यक्षेत्रातील प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालय यांच्याकडे नाव नोंदणी करण्यात येत असते. आदिवासी विकास विभागामार्फत अन्य संवर्गातील उमेदवारांची नाव नोंदणी केली जात नाही.
०२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	विद्यार्थी अनुसूचित जमातीचा असावा.
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. जातीचा दाखला २. आधार कार्ड ३. २ पासपोर्ट फोटो ४. शैक्षणिक प्रमाणपत्र ५. शाळा सोडलयाचा दाखला
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://tribal.maharashtra.gov.in/
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	१० दिवस
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	प्रकल्प अधिकारी
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प

जोडपत्र - ०३

विभागाच्या/ कार्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रसिध्द करावयाचा योजनानिहाय नागरिकांच्या सनदेचा नमुना
विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

अ.क्र.	योजनेचे नाव	योजना मंजुर करण्याची कालमर्यादा	योजना मंजुर करणारे प्राधिकरण/ अधिकारी	विलंब झाल्यास तक्रार दाखल करण्यासाठी संबंधीत अधिकारी
(२४)	अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वन निवासी (वनहक्क मान्यता)	-	संबधित जिल्हधिकारी तथा अध्यक्ष, जिल्हास्तरीय वनहक्क समिती	

जोडपत्र - ०४

संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावयाच्या योजनानिहाय नागरीकांच्या सनदेचा नमूना
विभागाचे / कार्यालयाचे नाव:- आदिवासी विकास विभाग

२४. अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वन निवासी (वनहक्क मान्यता)

अ.क्र.	मुद्दा	तपशील
०१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.वहका-२०१९/प्र.क्र.१८६/का. १४, दि. १०जाने, २०२० व शुध्दीपत्रक दि. ०९ सप्टें, २०२० शासन निर्णयान्वये अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वन निवासी (वनहक्क मान्यता) अधिनियम २००६ नियम २००८ व सुधारित नियम २०१२ अंतर्गत दाखल केलेल्या धोकाग्रस्त (अतिसंवेदनशील) वन्यजीव अधिवास क्षेत्रातील वनहक्क दाव्यांचा निपटारा करण्या बाबत नोडल अधिकारी म्हणुन आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची नियुक्ती करण्यात आलेली आहे. त्याअनुषंगाने वनहक्क कायदयाची अंमलबजावणी सदर कार्यालयाकडुन करण्यात येत आहे.
०२	पात्रतेचे निकष	• अनुसूचित जमातींसाठी वन जमिनीवर दि. १३ डिसेंबर २००५ पूर्वीचे अतिक्रमण असणे आवश्यक • इतरांसाठी वन जमिनीवर दि. १३ डिसेंबर २००५ पूर्वीचे ३ पिढ्यांपासूनचे अतिक्रमण असणे आवश्यक. पिढी याचा चा अर्थ २५ वर्षाचा कालखंड
०३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	• सार्वजनिक दस्तऐवज, राजपत्रे, जनगणना, सर्वेक्षण व समजोता अहवाल, नकाशे, उपग्रहीचे चित्रे, कार्ययोजना, व्यवस्थापन योजना, सूक्ष्म योजना, वन चौकशी अहवाल इतर वन अभिलेख, पट्टा किंवा भाडेपट्टा यापैकी कोणत्याही नावाने ओळखल्या जाणाऱ्या हक्कांचा अभिलेख यासारखे शासकीय अभिलेख, समित्या किंवा आयोगांचे शासनाने घटीत केलेल्या अहवाल, शासकीय आदेश, अधिसूचना, परिपत्रके, ठराव;

		• मतदार, ओळखपत्र, शिधावाटपपत्रिका, पासपोर्ट, घरपट्टीच्या पोच पावत्या, अधिवास प्रमाणपत्रे यासारखे शासनाने प्राधिकृत केलेले दस्तऐवज. • घर झोपड्या व जमिनीवर केलेल्या स्थायी सुधारणा, जसे समतलन, बांध बांधणे, रोधी बांध व तत्सम इतर भौतिक गुणविशेष • न्यायालयीन आदेश व न्याय निर्णय यांचा समावेश असलेले न्यायिकवत व न्यायिक अभिलेख, • कोणात्याही वनहक्कांचा उपभोग दर्शविणाऱ्या आणि रूढीगत कायद्याचे बळ आणणाऱ्या रुढींचा व परंपरांचा भारतीय मानववंशास्त्रीय सर्वेक्षण संस्थेसारख्या नामांकित संस्थेने केलेला संशोधनात्मक अभ्यास व लेखांकन; • भूतपूर्व प्रांतिक राज्य किया प्रांत किंवा अशा इतर मध्यस्थ संस्थांकडून मिळालेला कोणताही अभिलेख, यात नकाशे, हक्कनोंदी, विशेषाधिकार, सूट, अनुग्रह यांचा अंतर्भाव असेल; • प्राचीनत्व सिद्ध करणाऱ्या, विहिरी, दफनभूमि, पवित्र स्थळे यांसारख्या पारंपरिक रचना, • पूर्वीच्या भूमि अभिलेखात नमूद केलेली व्यक्तींच्या पूर्वजांचा माग काढणारी किंवा पूर्वीच्या काळी त्या गावातील कायदेशीर रहिवासी असल्याची ओळख पटविणारी वंशावळ; • मागणीदारखेरीज अन्य वडिलधाऱ्या माणसाचे लेखानिविष्ट कथन;
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	
०५	आवश्यक शुल्क (लागु असल्यास)	निशुल्क
०६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागु नाही
०७	योजना मंजुरीसाठी लागणारा कालावधी	-
०८	योजना मंजुर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबधित जिल्हधिकारी तथा अध्यक्ष, जिल्हास्तरीय वनहक्क समिती
०९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	अनुसूचित क्षेत्रासाठी जिल्हास्तरीय समितीच्या निकालाविरुद्ध विभागीय आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखाली वनहक्क समिती यांचेकडे अपील करण्याचे प्रावधान आहे.